

Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Artykuł:

Powszechna Wystawa Krajowa w 1929 r. w Poznaniu

Źródło:

Przemysł i Handel Rok 10 1929 zeszyt 40, strony 1689-1691

Artykuł udostępniony cyfrowo w ramach zadań projektu pt. „Digitalizacja i udostępnianie online »Bibliografii gospodarki Wielkopolski 1919-39« H. Maciejewskiej”
(SONB/SP/550684/2022)

Włochy	63.9	72.9	—	23.9	—	25.2
Z. S. R. R.	50.2	36.3	+	14.9	—	3.9
Indje Bryt.	45.3	56.5	—	43.1	—	55.1
Łotwa	44.3	35.8	+	33.4	+	18.6
Węgry	44.1	44.9	+	7.8	—	8.5
Rumunia	42.1	49.2	+	13.3	+	5.1
Australia	39.2	13.0	—	39.1	—	12.9
Chile	36.4	31.8	—	34.7	—	31.4
Argentyna	29.7	27.9	—	21.6	—	23.3
Norwegia	26.6	21.1	—	7.6	+	2.9
Brazylja	16.3	11.4	—	12.8	—	7.3
Jugosławia	15.4	18.9	+	7.7	+	2.5
Egipt	14.6	8.5	—	9.9	—	5.5
Finlandja	14.6	10.8	+	13.2	+	8.9
Bułgaria	10.9	3.6	—	7.8	—	1.2
Chiny	9.0	5.0	+	6.8	+	2.3
Japonia	8.7	6.2	+	7.8	+	5.4
Estonja	8.3	4.1	+	3.3	+	1.8
Indje Holend.	7.0	7.7	—	0.4	+	0.0
Związek Pol.-Afryk.	5.9	2.5	—	2.3	+	0.5
Litwa	4.9	8.6	+	4.7	+	7.9
Marokko	4.4	2.5	—	2.8	—	1.8
Hiszpanja	3.4	3.6	—	0.3	—	0.7
Grecja	3.2	2.4	—	0.7	—	0.6
Turcja	2.7	3.0	+	1.5	—	0.1
Algier	2.7	1.4	—	1.6	—	0.8
Portugalia	2.2	1.2	—	2.1	—	0.9
Guatemala	2.1	1.4	—	2.1	—	1.4
Meksyk	2.0	2.9	—	1.5	—	2.7
Tunis	1.9	0.2	—	1.8	—	0.1
Persja	1.8	1.4	+	1.7	+	1.2
Kanada	1.6	5.7	—	0.5	—	5.3
Cejlon	0.9	0.4	—	0.9	—	0.4
Palestyna	0.7	0.7	+	0.4	+	0.2
Syria	0.5	0.2	—	0.5	+	0.2
Inne kraje	12.9	9.1	—	4.2	—	6.3
Zaopatrywanie statków morskich	6.2	.	+	6.2	.	.
Transporty dyspoz. bez określonego kierunku	1.6	3.3	+	1.3	+	2.6

Obraz powyższy jest bardzo pociesający. Widzimy przede wszystkim, że lekkie zmniejszenie ogólnej sumy obrotów w I półroczu r. b. w porównaniu z I półroczem r. ub. przypada na kraje, z którymi Polska ma największe obroty handlowe, natomiast obroty z ogromną większością krajów, z którymi handel Polski odbywa się w mniejszych rozmiarach, nie tylko nie skurczyły się, ale nawet poważnie wzrosły. Szczególnie dotyczy to krajów bardziej odległych, in. in. zamorskich. Na potwierdzenie powyższego może służyć następujące zestawienie (w miljn. Z):

	O b r o t y:	
	I półrocze 1929 r.	I półrocze 1928 r.
Europa	2.408.2	2.509.2
Azja	74.3	79.1
Ameryka Półn.	225.3	265.3
„ Środk.	6.1	5.6
„ Połudn.	86.7	72.8
Afryka	32.6	19.3
Oceania	40.0	13.7

Jak widzimy, poważny spadek obrotów nastąpił jedynie w handlu z krajami europejskimi i Ameryki Północnej. Stosunkowo bardzo silny wzrost obrotów wykazują w r. b.: Szwajcaria, Z. S. R. R., Australia, Brazylja, Egipt, Finlandja, Bułgaria, Chiny, Estonja, Związek Pol.-Afryk., Marokko, Grecja, Algier, Portugalia i t. d. Do większości tych krajów — z wyjątkiem Australji, Brazylji i Portugali — wzrósł wywóz, czy to wyłącznie, czy to jednocześnie z przywozem.

W I półroczu 1929 r. Polska miała dodatni bilans handlowy z 8 krajami — na 20 krajów, z którymi obroty stanowią przynajmniej po circa 1% ogólnych

obrotów, gdy w I półroczu 1928 r. tylko z 6 krajami. Jeśli wziąć na uwagę 46 krajów, t. j. wszystkie z wyjątkiem jedynie tych, z którymi łączny obrót nie przekroczył $\frac{1}{2}\%$ ogólnego obrotu Polski, to okaże się, że w I półroczu r. b. mieliśmy bilans dodatni z 18 krajami, a więc tak samo jak w I półroczu 1928 r. Lecz w r. b. były to częściowo inne kraje niż w r. ub. Mianowicie, saldo dodatnie zmieniło się w r. b. na ujemne w obrotach: z Norwegią (silny wzrost przywozu przy spadku wywozu), Indjami Holenderskimi (silniejszy nieco spadek wywozu niż przywozu) oraz Związkiem Południowo-Afrykańskim (gwałtowny wzrost przywozu przy znacznie mniejszym wzroście wywozu); natomiast saldo ujemne przeszło w r. b. w dodatnie w obrotach: z Z. S. R. R. (podwojenie się wywozu — dzięki silnemu wzrostowi eksportu w grupach: spożywczej, maszynowej, a zwłaszcza metalowej i włókienniczej, przy zmniejszeniu się importu), Węgrami (silny wzrost eksportu — głównie w grupach: drzewnej, węglowo-naftowej i włókienniczej, przy poważnym spadku importu — w grupie spożywczej) oraz Turcją (wzrost eksportu przy bardzo silnym spadku importu).

Poza powyższymi zmianami w obrotach z innymi krajami niektóre salda przy zachowaniu tego samego znaku wykazują poważne różnice. I tak, poważną poprawę na korzyść Polski wykazują — przez zmniejszenie salda ujemnego — obroty z Anglią, Stanami Zjednoczonymi Am., Francją i Indjami Brytyjskimi (łącznie o Z 120.7 miljn.), przez zwiększenie salda dodatniego — obroty z Austrią, Łotwą i Rumunią (łącznie o Z 39.7 miljn.); poza tem drobniejszą poprawę na korzyść Polski salda wykazały obroty: z Szwecją, Szwajcarią, Belgią, Danją, Włochami, Argentyną, Jugosławią, Finlandją, Chinami, Japonią, Estonją, Hiszpanją, Meksykiem, Persją, Kanadą, Palestyną i Syrią (łącznie o Z 35.3 miljn.). Saldo ujemne zwiększyło się silnie w r. b. w porównaniu z r. ub. w obrotach z Australją (o Z 26.2 miljn.), poza tem w obrotach: z Niemcami, Holandją, Chile, Brazylją, Egiptem, Bułgarią, Marokko, Grecją, Algierem, Portugalią, Guatemalą, Tunisiem i Cejlonem (łącznie o Z 24.9 miljn.). Saldo dodatnie zmniejszyło się na niekorzyść Polski poważnie — w obrotach z Czechosłowacją (o Z 25.0 miljn.), w mniejszym stopniu w obrotach z Litwą (o Z 3.2 miljn.).

Jak widzimy, liczba wypadków, w których saldo dodatnie zmniejszyło się lub nawet zamieniło się na ujemne, jest bardzo niewielka, natomiast w poważnej ilości wypadków mamy poprawę salda dodatniego. Powiększenie salda ujemnego mamy w lwiej części wypadków w obrotach z państwami bardziej odległymi, najczęściej zamorskimi, z którymi wchodzimy w bezpośrednie stosunki, zwiększając przez to import.

Grupę krajów, z którymi Polska ma silnie ujemny bilans handlowy, stanowi 10 krajów: Stany Zjednoczone Am., Francja, Niemcy, Australia, Chile, Holandia, Szwajcaria, Włochy i Anglia. Obroty z temi krajami dają saldo ujemne Z 575.1 miljn., czyli o Z 141.9 miljn. (t. j. o circa $\frac{1}{3}$) więcej niż wynosi ogólny deficyt bilansu handlowego. Salda obrotów ze wszystkimi innymi krajami dają łącznie powyższe Z 142 miljn. nadwyżki. Kraje, z którymi wybitnie niekorzystnie dla Polski kształtują się obroty handlowe, są dostawcami: surowców włóknistych, przędzy, tkanin jedwabnych, tłuszczów, ryb i śledzi, artykułów kolonialnych, owoców, skór, metali, maszyn i t. p.

Przywóz ze Stanów Zjednoczonych w I półroczu r. b. był największy w grupach: włókienniczej — Z 119.5 miljn. (w I półroczu 1928 r. Z 155.5 miljn.), spożywczej — Z 25.3 miljn. (Z 45.6 miljn.), środków komunikacji — Z 14.9 miljn. (Z 6.9 miljn.), metalowej Z 11.7 miljn. (Z 6.4 miljn.) i produktów zwierzęcych — Z 10.7 miljn. (Z 11.5 miljn.); przywóz z Francji był największy w grupach: włókienniczej — Z 47.8 miljn. (Z 66.3 miljn.), produktów zwierzęcych — Z 12.8 miljn. (Z 14.4 miljn.), metalowej — Z 8.6 miljn. (Z 11.6 miljn.), spożywczej — Z 7.9 miljn. (Z 10.5 miljn.), maszynowej — Z 7.8 miljn. (Z 5.8 miljn.) i t. d., przywóz z Niemiec dotyczył głównie grup: maszynowej — Z 81.9 miljn. (Z 72.8 miljn.), włókienniczej — Z 46.0 miljn. (Z 38.1 miljn.), metalowej — Z 42.9 miljn. (Z 33.3 miljn.), chemikaliów nieorganicznych — Z 31.2 miljn. (Z 17.1 miljn.), minerałów — Z 30.5 miljn. (Z 27.1 miljn.), spożywczej — Z 28.0 miljn. (Z 80.7 miljn.) i t. d.; przywóz z Indji Brytyjskich obejmował głównie towary z grup: włókienniczej — Z 24.4 miljn. (Z 30.0 miljn.) i spożywczej — Z 16.2 miljn. (Z 22.2 miljn.); przywóz z Holandji zawarł się głównie w grupach: spożywczej — Z 27.1 miljn. (Z 45.4 miljn.), i metalowej — Z 11.8 miljn. (Z 1.4 miljn.); przywóz ze Szwajcarii był najpoważniejszy w grupach: włókienniczej — Z 22.5 miljn. (Z 16.6 miljn.) oraz maszynowej — Z 7.0 miljn. (Z 4.1 miljn.); przywóz z Włoch koncentrował się głównie w grupach: spożywczej — Z 20.0 miljn. (Z 18.9 miljn.) i włókienniczej — Z 12.9 miljn. (Z 18.3 miljn.); przywóz z Anglii był największy w grupach: włókienniczej — Z 40.6 miljn. (Z 58.6 miljn.), spożywczej — Z 32.4 miljn. (Z 28.1 miljn.), metalowej — Z 26.4 miljn. (Z 24.2 miljn.) i t. d. Jak widzimy, w handlu z powyższymi 8 krajami w r. b. silnie zmniejszył się przywóz artykułów spożywczych, a także włókienniczych (również i surowców); natomiast wzrósł import grup: metalowej, maszynowej, komunikacyjnej, chemicznej, a więc — można powiedzieć — że nastąpiło pewne przesunięcie w imporcie tych krajów od artykułów konsumpcyjnych do surowców i półfabrykatów, artykułów pomocniczych i środków produkcji.

Głównymi dostawcami do Polski w I półroczu 1929 r. były: Niemcy — 26.5% ogólnego przywozu (w I półroczu 1928 r. — 25.7%), Stany Zjedn. Am. — 12.4% (14.1%), Anglia — 8.6% (9.1%), Czechosłowacja — 7.3% (6.1%), Francja — 6.6% (7.9%), Austria 5.8% (6.5%), Holandia — 3.7% (4.1%), Szwajcaria — 3.0% (2.3%), Indje Brytyjskie — 2.7% (3.2%), Włochy — 2.6% (2.8%), Australia — 2.4% (0.7%), Belgia — 2.2% (2.0%), Chile — 2.1% (1.8%). Jak widzimy, zmniejszył się udział w przywozie większości tych głównych dostawców, a mianowicie: Stanów Zjedn., Anglii, Francji, Austrii, Holandji, Indji Brytyjskich i Włoch — na korzyść Niemiec, Czechosłowacji, Szwajcarii, Belgii, Chin i innych drobniejszych importerów. Z powyższych 13 krajów, które reprezentują 86% całego przywozu do Polski, tylko 2 kraje (Czechosłowacja i Austria) mają bilans handlowy z Polską, dający saldo dodatnie na korzyść Polski.

Głównymi odbiorcami towarów polskich zaraz w I półroczu 1929 r. były następujące kraje: Niemcy — 29.9% ogólnego wywozu (w I półroczu 1928 r. — 32.5%), Austria — 12.3% (12.8%), Czechosłowacja — 11.1% (12.2%), Anglia — 9.9% (9.2%), Szwecja — 3.8% (4.7%), Danja — 3.3% (3.3%), Łotwa — 3.2% (2.3%), Z. S. R. R. — 2.7%

(1.3%), Belgia — 2.5% (2.3%), Holandia — 2.3% (3.9%), Rumunia — 2.3% (2.3%), Węgry — 2.1% (1.5%).

Jak widzimy, spadł udział w eksporcie 3 głównych odbiorców — Niemiec, Austrii i Czechosłowacji, poza tem Szwecji i Holandji; wzrósł natomiast udział: Anglii, Łotwy, Z. S. R. R., Belgii i Węgier. Z powyższych 12 krajów, reprezentujących 85 $\frac{1}{2}\%$ całego eksportu z Polski — dodatni bilans handlowy posiadamy z 8 krajami.

Zauważyć należy że z pośród 13 naszych głównych dostawców tylko 6 znajduje się jednocześnie w liczbie głównych odbiorców.

Sz.

TARGI I WYSTAWY

ZAMKNIĘCIE POWSZECHNEJ WYSTAWY KRAJOWEJ. — Stosownie do przewidzianego programu w dn. 30 ub. m. o godz. 6 po południu nastąpiło oficjalne i uroczyste zamknięcie Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu.

W reprezentacyjnym hoo'u Wystawy zebrało się około 3 tysięcy osób. Na estradzie zasiedli Panowie Ministrowie: Przemysłu i Handlu — Kwiatkowski, Skarbu — Matuszewski, Rolnictwa — Niezabytowski, Reform Rolnych — Staniewicz i Spraw Zagranicznych — Zaleski, z Panem Prezydentem Rady Ministrów Światalskim na czele. Obok Panów Ministrów znajdowali się wybitni przedstawiciele naszego życia politycznego i gospodarczego z P. Marszałkiem Senatu Prof. Szymańskim i P. Prezesem Rady Powszechnej Wystawy Krajowej Ratajskim na czele. Poza tem byli obecni przedstawiciele władz duchownych, wojskowych, administracyjnych i t. d.

Punktualnie o godzinie 6 rozpoczął swoje przemówienie P. Dr. Stanisław Wachowiak, Prezes Zarządu i Dyrektor Naczelny Powszechnej Wystawy Krajowej. W przemówieniu swoim P. Wachowiak omówił cały przebieg Wystawy, podkreślając, iż odbyła się ona ściśle według zamierzonych planów. Nadmieniał, że Wystawę zwiedziło 4 $\frac{1}{2}$ miliona ludzi oraz podkreślił, iż budżet Wystawy został zrównoważony. Warto tutaj wspomnieć, iż cały koszt Powszechnej Wystawy Krajowej równał się niemal zaledwie kosztowi propagandy wystawy barcelońskiej. A mimo tak skromnych środków finansowych Wystawa wypadła wspaniale, nie ustępując podobnym imprezom zagranicznym. Zobrazowała ona cały wielki dorobek dziesięcioletniej odrodzonej ojczyzny, dokumentując, iż Polska jest organizmem zdrowym, normalnie się rozwijającym i podążającym stale i konsekwentnie ku coraz wyższym poziomom kultury moralnej i materialnej.

Po przemówieniu P. Dyrektora Wachowiaka zabrał głos P. Prezes Cyryl Ratajski, aby, jako Prezes Rady Wystawy, podziękować wszystkim tym, którzy przyczynili się do uświetnienia przedsięwzięcia. A więc dziękował przede wszystkim Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej, jako Protektorowi Wystawy, a Panu Marszałkowi Piłsudskiemu, jako honorowemu jej Prezesowi, Panu Prezesowi Rady Ministrów Światalskiemu, Panu Ministrowi Przemysłu i Handlu Kwiatkowskiemu i całemu Rządowi za poparcie i opiekę nad Wystawą; wojewodom, zarządom miast, przedstawicielom życia gospodarczego i wszystkim tym, którzy w czemkolwiek przyczynili się do realizacji Wystawy.

Następnie zabrał głos P. Minister Dr. Karol Ber-toni, który, jako Komisarz Rządowy Wystawy, zdał

sprawozdanie przedewszystkiem z ekspozycji rządowej na Wystawie, a następnie omówił współdziałanie Rządu w dziele organizacji Wystawy.

Po Komisarzu Rządowym wygłosił przemówienie P. Minister Przemysłu i Handlu Kwiatkowski, podkreślając, iż Powszechna Wystawa Krajowa była dziełem pracy całego Narodu, iż była świadectwem naszych nastrojów pokojowych, iż była świadectwem naszej, z dnia na dzień rosnącej, tężyzny gospodarczej, iż była dziełem twórczego entuzjazmu. Przemówienie to podajemy w całości na wstępie niniejszego zeszytu.

Wreszcie cykl tych przemówień zamknął mową P. Prezes Rady Ministrów Dr. Kazimierz Świątalski. Omówiwszy w mocnych słowach znaczenie i charakter Wystawy, Pan Premier dziękował inicjatorom i rządowi przedsięwzięcia. Wreszcie zaś oświadczył, iż ogłasza Pierwszą Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu za zamkniętą.

Ta część oficjalna uroczystości zamknięcia Wystawy była połączona z produkcjami muzycznymi, wykonanymi przez chóry i organy pod kierownictwem Prof. Nowowiejskiego.

Po uroczystości w hool'u reprezentacyjnym odbył się pochód uczestników uroczystości przy pochodniach i ogniach sztucznych do dworu Huggera, gdzie Zarząd Wystawy wydał pożegnalny obiad na 600 osób. W czasie tego obiadu przemawiali: P. Cyryl Ratajski, wznosząc toast na cześć Państwa Polskiego i Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Mościckiego, P. Dyrektor Wachowiak, wznosząc okrzyk na cześć P. Marszałka Piłsudskiego i Rządu. Po tych toastach przemawiał w imieniu Rządu P. Minister Skarbu Matuszewski, który zakończył swoje przemówienie toastem na cześć inicjatorów i Zarządu Wystawy. Wreszcie przemawiał w imieniu rolnictwa P. Prezes Szulczewski, a w imieniu przemysłu, handlu i finansów — P. Dyrektor Andrzej Wierzbicki. Biesiada zakończyła się w miłym nastroju, będąc ostatnim aktem zamknięcia Powszechnej Wystawy Krajowej.

ODZNACZENIA Z OKAZJI P. W. K. — W związku z zamknięciem Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu zostali odznaczeni przez Rząd:

Wielką Wstęgą orderu Odrodzenia Polski — PP.: Prezydent m. Poznania Cyryl Ratajski i Naczelny Dyrektor Wystawy Dr. Stanisław Wachowiak;

Komandorją z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski — PP.: Seweryn Samulski, Wiktor Szulczewski, Stanisław Robiński, Dr. Stanisław Waschke, Leon Szczurkiewicz oraz Inż. Roger Sławski;

Krzyżami Oficerskimi — PP.: Dr. Edmund Piechocki, Dr. Tadeusz Konopiński, Inż. Jerzy Müller;

Złotym Krzyżem Zasługi — PP.: Lucjusz Kempisty i Inż. Stefan Sawicki;

Srebrnym Krzyżem Zasługi — PP.: Wacław Andruszewski, Szczepny Jaxa-Bykowski, Inż. Feliks Kubicki, Stanisław Kucik, Inż. Rajmund Oppeln-Bronikowski, Stefan Ropp, Marja Ruszczyńska, Inż. Witold Szulc i Stefan Talarczyk.

RADA GŁÓWNA P. W. K. — W niedzielę dn. 29 b. m. odbyło się posiedzenie Rady Głównej P. W. K., przy udziale najwybitniejszych członków życia gospodarczego całej Polski. Obrady zajął Prezes Rady i Prezydent m. Poznania P. Cyryl Ratajski. Obszerne sprawozdanie wygłosił Naczelny Dyrektor P. W. K. P. Dr. Stanisław Wachowiak oraz członek Zarządu P. Prezes Samulski. Ze sprawozdania tego dowie-

dziano się, że najprawdopodobniej Wystawa zamknięta zostanie bez deficytu, zwłaszcza o ile miasto Poznań w drodze likwidacji przejmie budowle i urządzenia wystawowe.

Rada Główna w rezultacie swoich obrad przyjęła następujące rezolucje:

Rada Główna po wysłuchaniu sprawozdań Zarządu i Komisji Rewizyjnej składa Zarządowi i Dyrekcji Wystawy z P. Dr. Wachowiakiem na czele najgorętsze podziękowanie za ofiarną pracę, która stworzyła pierwszą w wolnej Polsce Powszechną Wystawę Krajową, największe dzieło gospodarcze i kulturalne Polski współczesnej.

Rada Główna podkreśla z najwyższym uznaniem niezwykłą energię, poświęcenie i żelazną wytrwałość kierowników Wystawy, dzięki której można było zorganizować Wystawę w nader trudnych warunkach, w niebawym krótkim czasie i postawić ją na poziomie, zasługującym na najwyższą pochwałę.

Rada Główna uważa, że najbardziej celowym sposobem rozwiązania Wystawy będzie przejęcie jej likwidacji przez gminę m. Poznania.

UROCZYSTÉ OGŁOSZENIE NAGRÓD DLA WYSTAWCÓW.

— W poniedziałek dn. 30 b. m. o godz. 10 rano w westybulu reprezentacyjnym P. W. K. w Poznaniu odbyła się uroczystość ogłoszenia nagród, przyznanych wystawcom na P. W. K. przez Sąd Wystawy, oraz przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu. W uroczystości tej wzięła udział Rada Główna P. W. K., Zarząd i Dyrekcja Wystawy, przedstawiciele Min. Przemysłu i Handlu, Instytutu Eksportowego i t. d.

Uroczystość rozpoczęło przemówienie Prezesa Rady Głównej P. W. K., P. Cyryla Ratajskiego, który po podkreśleniu znaczenia chwili oświadczył, że Sąd Wystawy, zgodnie z przykładami zagranicznymi, kierował się przy rozdziale nagród opinią niezależnych od władz Wystawy komisji, złożonych z fachowców. Ponieważ poziom ekspонатów był bardzo wysoki, przyznano dość znaczną ilość nagród, a mianowicie 1.914, z czego 322 medali złotych, 487 medali srebrnych, 225 medali brązowych, 181 listów pochwalnych, 394 dyplomów zasługi i 305 dyplomów uznania. Życzeniami rozwoju gospodarczego przedsiębiorstw, które wystawiały na P. W. K., oraz okrzykiem na cześć wystawców zakończył P. Prezydent Ratajski swoje przemówienie.

Następnie została odczytana lista odznaczeń.

Po zakończeniu ogłoszenia odznaczeń wydanych przez Sąd Wystawy, Naczelnik Wydziału Min. Przemysłu i Handlu P. Tadeusz Sagajło odczytał listę odznaczeń, przyznanych przez Rząd poszczególnym wystawcom. Lista ta zawiera około tysiąca firm przemysłowych i przedsiębiorstw rolniczych. Szereg dalszych odznaczeń, wydanych przez Rząd, zostanie ogłoszony w terminie późniejszym.

Uroczystość zakończyło przemówienie Dyrektora Państwowego Instytutu Eksportowego, P. M. Turskiego.

OSTATNIE DNI P. W. K. — Jak było do przewidzenia, ostatnie dni trwania Powszechnej Wystawy Krajowej były wielkim sukcesem dla Wystawy. Nietylko ze wszystkich zakątków Polski, ale także i z zagranicy, już od soboty dn. 21 ub. m. zaczęły ścigać nieprzeliczone tłumy zwiedzających do Poznania. Wszystkie kwatery Miejskiego Biura Kwaterunkowego zostały zajęte, tak, że dużo gości wyjechało na noc w okolice, aby znów w niedzielę przyjechać na Wystawę. Od samego rana w sobotę dn. 28 b. m. wszystkie pawilony wystawowe

przepełnione były dosłownie publicznością i nigdy dotąd Wystawa nie była świadkiem podobnego sukcesu.

Ostatnia niedziela trwania Powszechnej Wystawy Krajowej zaznaczyła się wybitną frekwencją zwiedzających. Według dokładnych danych statystycznych Wystawę w sobotę i niedzielę odwiedziło 200 tysięcy osób.

W ciągu soboty i niedzieli na Wystawie bawiło cały szereg oficjalnych wycieczek zagranicznych, a mianowicie: wycieczka dziennikarzy włoskich, wycieczka dziennikarzy węgierskich, wycieczka węgierskiego związku narodowego, wycieczka parlamentarzystów brazylijskich, wycieczka profesorów z Lipska, wycieczka z Wiednia, wycieczka dziennikarzy Ligi Narodów i t. d. W niedzielę przyjechali dziennikarze włoscy, którzy na Wystawie pozostali aż do jej zamknięcia, a następnie udali się w podróż turystyczną po Polsce.

POLSKIE MUZEUM PRZEMYSŁU. — Wszelkie sprawy, związane z przechowywaniem ekspонатów do tworzącego się w Warszawie Polskiego Muzeum Przemysłu prowadzi w Poznaniu Dyr. Jerzy Guranowski (Pałac Sztuki, tel. 74-56).

POWROTNY TRANSPORT EKSPONATÓW Z P. W. K.

— W celu ułatwienia transportu eksponatów z Powszechnej Wystawy Krajowej została urządzona w Wieży Górnośląskiej na terenie „A” ekspozytura kolejowa, której zadaniem jest przyjmowanie eksponatów w większych ilościach, nadających się do sformowania całych wagonów do pewnych dalej położonych stacji. Przyjmowanie przesyłek w Wieży Górnośląskiej odbywa się od godz. 8 do godz. 18. Wszelkie inne przesyłki oraz przesyłki pośpieszne trzeba nadawać w ekspedycjach towarowych na dworcu. Natomiast przesyłki ekspresowe nadaje się w ekspedycji pośpiesznej.

W interesie wystawców leży, by przesyłki eksponatów nadawano w pierwszej linii w godzinach przedpołudniowych, gdyż w porze poobiedniej spodziewany jest ogromny natłok, spowodowany normalnym nadawaniem przesyłek przez poznańskie sfery kupieckie oraz handlowe.

SUBWENCJA MINISTERSTWA ROLNICTWA DLA WYCIECZEK ROLNICZYCH NA P. W. K. — p. str. 1685.

WYCIECZKA MIĘDZYNARODOWEJ PRASY ROLNICZEJ NA P. W. K. — p. str. 1687.

KRAJOWE RYNKI TOWAROWE

NA PODSTAWIE DANYCH MIN. PRZEM. I HANDLU I MIN. ROLNICTWA, DONIESIENIŃ WYDZIAŁÓW PRZEM. WOJEWÓDZTW, ORGANIZACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH, WŁASNYCH KORESPONDENTÓW, DE-PESZ „PAT’A” I „AGENCJI WSCHODNIEJ” I T. D.

ZIEMIOPŁODY

RUCH CEN ZBÓŻ
w okresie od 16 do 30 września 1929 r.

	(za kwintal)				Różnica w % do cen z 23-30/IX w stos. do cen z 16-22/IX
	16 — 22/IX	23 — 30/IX	16 — 22/IX	23 — 30/IX	
	zł	zł	zł	zł	
Pszenica					
Warszawa .	40:38	4:54	39:50	4:44	— 2:1
Poznań . .	39:12	4:39	38:00	4:27	— 2:8
Lwów . . .	40:25	4:52	40:87	4:59	+ 1:5
Średnia giełd krajowych	39:92	4:48	39:45	4:43	— 1:1
Żyto					
Warszawa .	25:19	2:83	24:39	2:74	— 3:1
Poznań . .	24:25	2:72	23:50	2:64	— 3:0
Lwów . . .	25:50	2:86	25:25	2:83½	+ 0:9
Średnia giełd krajowych	24:98	2:80	24:38	2:74	— 2:4
Owies					
Warszawa .	24:00	2:70	24:40	2:74	+ 1:6
Poznań . .	22:31	2:50	22:00	2:47	— 1:3
Lwów . . .	23:00	2:58	—	—	—
Średnia giełd krajowych	23:10	2:59	—	—	—

Jęczmień browarowy					
Warszawa .	28:50	3:20	28:50	3:20	—
Poznań . .	29:38	3:30	28:50	3:10	— 2:9
Lwów . . .	—	—	—	—	—
Średnia giełd krajowych	—	—	—	—	—
Jęczmień zwykły					
Warszawa .	25:25	2:83½	25:25	2:83½	—
Poznań . .	25:50	2:86	25:50	2:86	—
Lwów . . .	—	—	21:75	2:44	—
Średnia giełd krajowych	—	—	21:16	2:71	—

NOTOWANIA GIEŁDOWE

za okres od 23 do 28 września 1929 r.

WARSZAWA. — Okres sprawozdawczy nie przyniósł poważniejszych zmian na rynku zbóż chlebowych; znikomo kształtowały się nadal ceny pszenicy, żyta i otrąb żytnich, pozostałe natomiast, prócz niewielkiej poprawy otrąb pszenicznych, nie wykazują różnic w porównaniu z notowaniami końcowymi okresu poprzedniego. Obróty niewielkie. Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg franco stacja Warszawa (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy): pszenica 39:00 — 40:00 (39:50 — 40:50), żyto 24:00 — 24:25 (25:00 — 25:25), jęczmień brow. 28:00 — 29:00 (28:00 — 29:00), — przemiałowy 25:00 — 25:50 (25:25 — 25:50), owies jednolity 24:00 — 25:00 (23:00 — 25:00), otręby pszenne szale 21:00 — 22:00 (20:00 — 21:00), — pszenne cienie 17:00 — 18:00 (18:00 — 19:00), — żytnie 15:25 — 16:00 (16:00 — 16:25).

— Na rynku maki jedynie mąka pszenna luksusowa wykazuje niewielką zniżkę. Notowano — w zł za 100 kg: mąka pszenna luksusowa 77:00 — 82:00 (78:00 — 83:00), — pszenna 4/0 66:00 — 70:00 (66:00 — 70:00), — żytnia 70½-owa 39:00 — 40:00 (39:00 — 40:00).

POZNAŃ. — Na rynku zbóż chlebowych utrzymywała się w okresie sprawozdawczym nadal tendencja słaba. Zniżkowała pszenica, żyto, jęczmień browarowy, mąka pszenna i żytnia oraz otręby, różnice cen są jednak przeważnie bardzo niewielkie. W ostatnim dniu okresu sprawozdawczego notowano następujące ceny orientacyjne — w zł za 100 kg parytet Poznań (jak wyżej — za ładunki całowagonowe z natychmiastową dostawą): pszenica sucha, zdalna do przemiału 37:00 — 39:00 (37:50 — 39:50), żyto zdrowe suche, zdalne do przemiału 23:00 — 24:00 (23:50 — 24:50), jęczmień brow. 27:00 — 30:00 (27:50 — 30:50), — przemiałowy 25:00 — 26:00 (25:00 — 26:00), owies 21:00 — 23:00 (21:00 — 23:00), mąka pszenna 57:50 — 61:50 (58:50 — 62:50), — żytnia 70½-owa 36:50 (37:00), otręby pszenne 18:75 — 19:75 (19:25 — 20:25), — żytnie 16:75 — 17:75 (17:50 — 18:50).

LWÓW. — Dla zbóż chlebowych panowała tendencja słaba; ceny wykazują przeważnie niewielką zniżkę. Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg parytet Podwoleczyska (jak wyżej): pszenica dworska 38:50 — 39:50 (39:00 — 40:00), — zbiorowa 35:00 — 36:00 (35:50 — 36:50), żyto małopolskie jednolite 23:00 — 24:00 (23:50 — 24:50), — małopolskie zbiorowe 21:25 — 22:25 (22:00 — 22:50), jęczmień przemiałowy 19:50 — 20:50 (20:00 — 21:00), owies małopolski 20:00 — 21:00 (20:00 — 21:00); loco Lwów: mąka pszenna 69:00 — 70:00 (68:00 — 69:00), otręby pszenne 14:75 — 15:25 (16:00 — 16:50).

WILNO. — Zapotrzebowanie nadal bardzo niewielkie, ceny bez zmiany. Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg franco stacja Wilno (jak wyżej): żyto 27:00 — 28:00 (27:00 — 28:00), jęczmień brow. 32:00 — 33:00 (32:00 — 33:00), — przemiałowy 26:00 — 27:00 (26:00 — 27:00), owies 26:00 — 27:00 (26:00 — 27:00), otręby pszenne 23:00 — 24:00 (23:00 — 24:00), — żytnie 19:00 — 20:00 (19:00 — 20:00), kuchy lniane 49:00 — 50:00 (49:00 — 50:00).

GDĄŃSK. — Tendencja utrzymana, ceny wykazują niewielkie zmiany. Notowano — w guld. gd. za 100 kg: pszenica 22:00 (22:00), żyto 15:30 (15:30), jęczmień brow. 16:00 — 17:25 (16:00 — 17:00), — pastewny 15:50 — 16:00 (15:50 — 16:00), owies 14:00 — 14:75 (14:25 — 14:75), otręby pszenne grube 14:25 (14:50), — żytnie 11:75 (12:00).

PASZA

POZNAŃ. — Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg parytet Poznań: siano luzem 8:00 — 10:00, — prasowane 10:00 — 12:00.